

הרפורמה האיכותית בבריאות

הנפש תוכנית פעולה

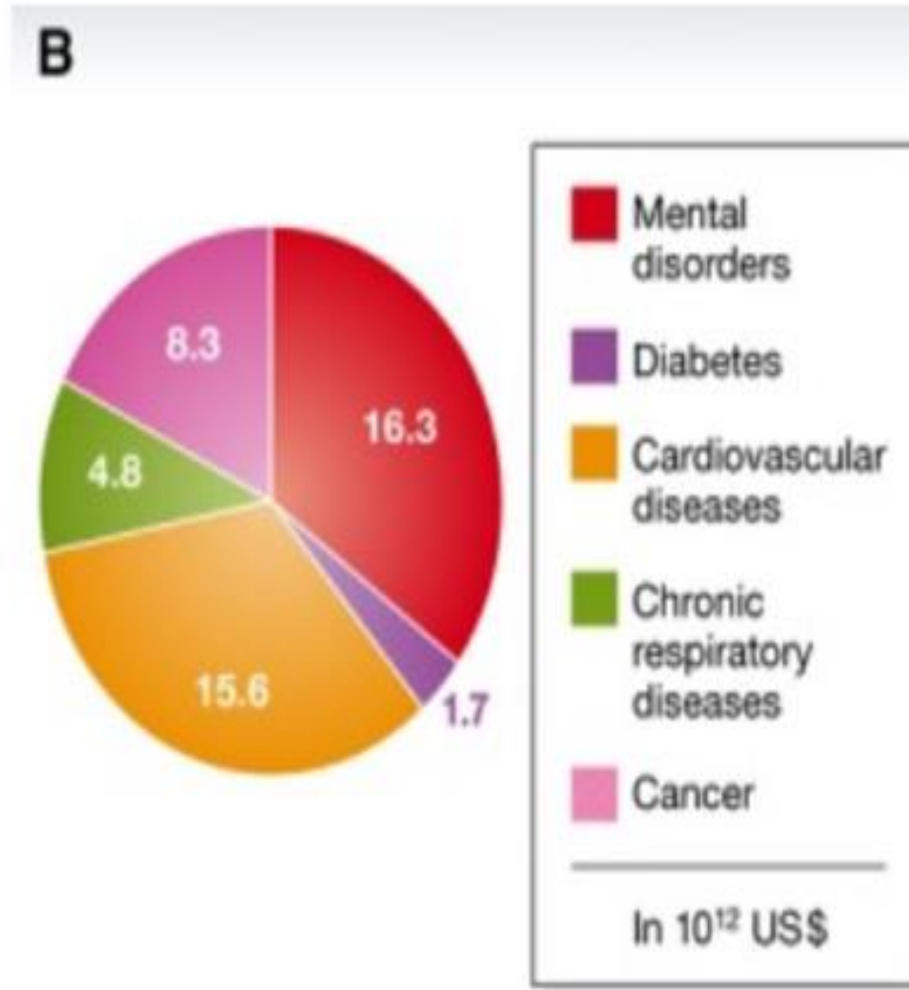
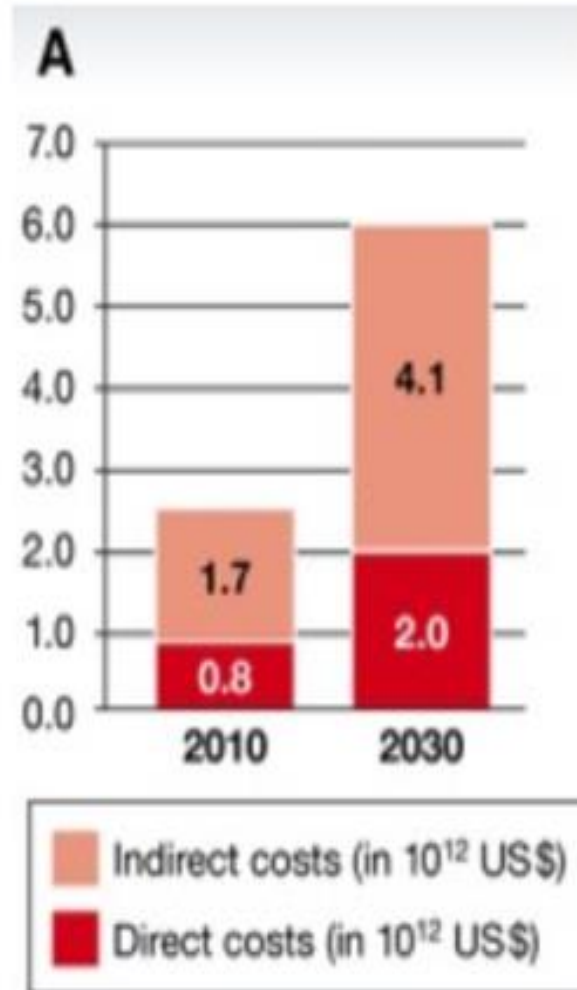
ד"ר שמואל הירשמן M.D., MPA., LL.B.
מנהל המרכז לבריאות הנפש לב השרון
מנהל המערך לטיפול בטרומה מינית

הרפורמה האיכותית בבריאות הנפש : למה?

- מעבר משבר מתמשך לצמיחת האדם והחברה בישראל
- אחד מכל 4 אנשים יסבול מהפרעה נפשית כלשהי במהלך חייהם (WHO).
מערך ברה"ן בקהילה לוקה בחסר וחלק מהתחלואה שאמורה לקבל מענה בקהילה מחמיר ומצריך אשפוז (דו"ח מבקר המדינה).
- תחלואה נפשית לא מטופלת היא הגורם הרפואי המוביל לפגיעה כלכלית ישירה ועקיפה במדינות המפותחות דרך אובדן ימי עבודה ושיעורי נכות (WHO 2020, World economic forum. Harvard Scholl of public health))

נטל כלכלי של תחלואה

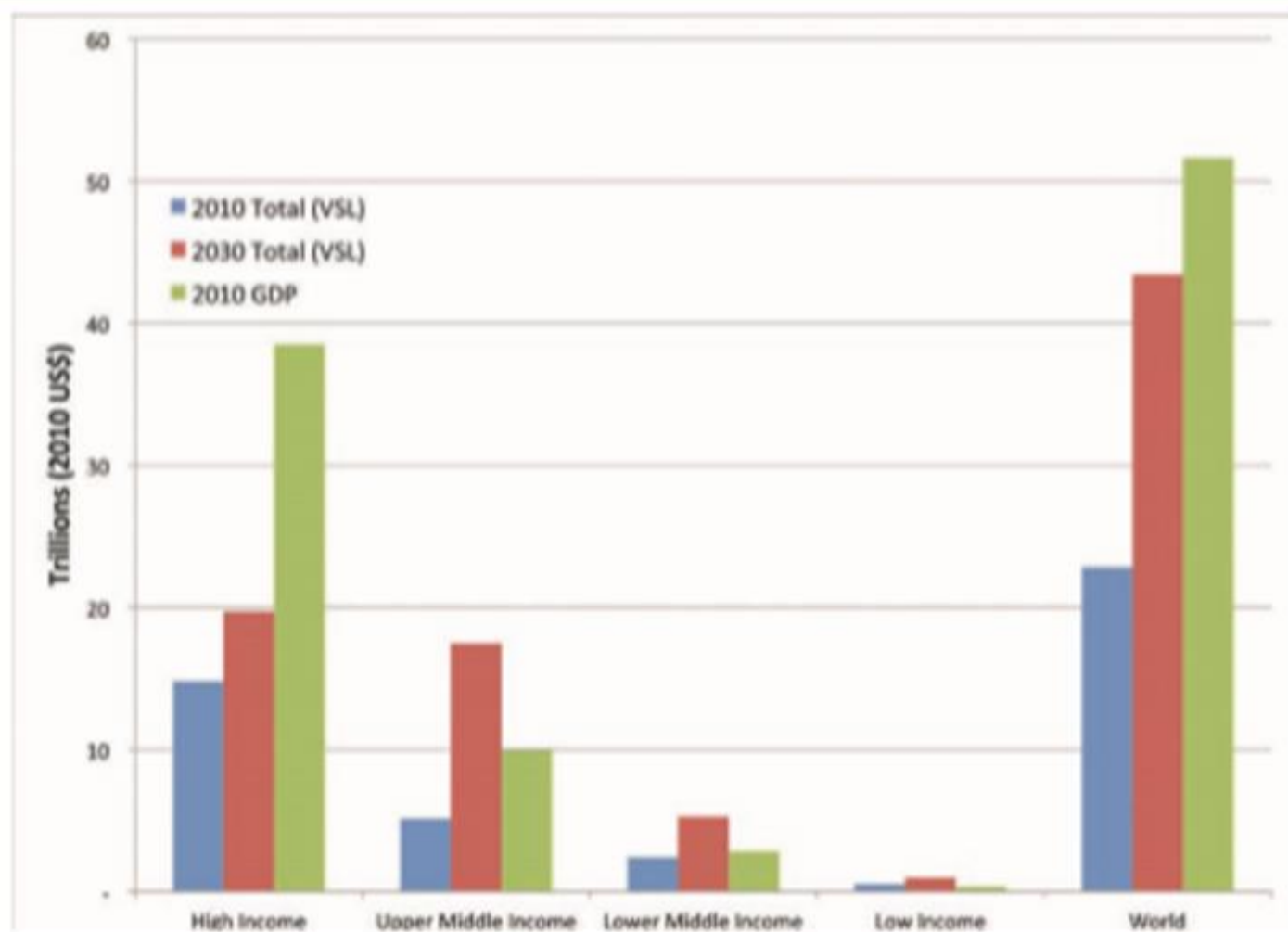
- חיזוק בריאות הנפש והחוסן של האוכלוסייה הוכחו כמעלים פריון תעסוקה ותל"ג world economic forum. Harvard Scholl of public health

The Global Economic Burden of Non-communicable Diseases

Figure 6: Upper middle-income countries will take on a bigger share of lost output
Comparison of VSL losses in 2010 and 2030, to 2010 GDP, by income group (trillions of 2010 US\$)

בריאות הנפש כמנוף לחוסן לאומי.

- פריון העבודה בישראל מהנמוכים בעולם המפותח.
- הפער בין המדינות המובילות בעולם לבין ישראל גדל והולך בעקביות
- העובד הישראלי הממוצע מייצר 42 דולר בשעת עבודה- פחות מחצית ממה שמייצר עובד אמריקאי.

הרפורמה האיכותית בבריאות הנפש : למה עכשיו

- בישראל כ- חצי מיליון איש מטופלים מהפרעות נפש פעילות וכך מנוטרל מעגל שלם מתעסוקה.
- שוק העבודה לא יכול היה להתניע כל זמן שמשפחה מרותקת לביתה עקב סגירת מסגרות החינוך.
- מגפת הקורונה חשפה את הצורך במענה לחוסן נפשי של הציבור והגבירה את השימושים במערכת העמוסה ממילא.
- להחזיר למעגל העבודה הישירה נפגעי נפש

הרפורמה האיכותית בבריאות הנפש : המצב הקיים

- הרפורמה הביטוחית לכל תחומי הרפואה משנת 1995 מומשה בתחום בריאות הנפש רק בשנת 2015. חלק ניכר מהתקציב שהוקצה לצורך זה לא היגיע ליעדו (דו"ח מבקר המדינה).
- שיפור במערך בריאות הנפש חייב להקיף את כל הרצף הטיפולי והשיקומי מהמטפל בקהילה עד למרכזים לבריאות הנפש, עבור המטופל ומשפחתו.
- התקינה למיטה בפסיכיאטריה מהנמוכות ב OECD עובדה הפוגעת חמורות באיכות ובבטיחות הטיפול.
- רוב המחלקות הפסיכיאטריות אינן ראויות למגורי אדם ופוגעות בכבודו. תפוסות היתר מביאות לאלימות קשה כלפי מטופלים וצוות. השטח "פר מאושפז" קטן לרוב מהשטח המוקצה לאסיר (פסיקת בג"ץ על שטח לאסיר).
- **המבנים בבתי החולים הפסיכיאטרים בנויים על שטחים גדולים בגובה 1-2 קומות ללא מיצוי פוטנציאל נדל"ני יקר. מכירת שטחים ובנייה לגובה תביא להכנסה מיידית גבוהה לאוצר המדינה תוך שיפור דרמטי באיכות התשתיות.**

הרפורמה האיכותית בבריאות הנפש : תוכנית פעולה

- הגדרת מקצוע הפסיכיאטריה כמקצוע במצוקה.
- פריסת רצף שירותים אמבולטוריים עם מפתח לאומי הכולל רופאים עצמאיים, מרפאות, טיפולי יום, אשפוזי בית ושירותי חירום פסיכיאטרי.
- קביעת מפתחות תקינה מעודכנות ומחייבות.
- קביעת סטנדרט מוקטן לצפיפות וגודל מחלקות.
- התאמת תשתיות מבניות לפי הידע שנרכש בתחום.
- הפרדה בין טיפול בחולים ומערך הפסיכיאטריה המשפטית.
- הכללת טכנולוגיות חדשות וטיפולים וירטואליים.